

Jaarverslag 2018

"Erkennende dat huiselijk geweld vrouwen buitenproportioneel treft maar dat ook mannen het slachtoffer van huiselijk geweld kunnen zijn;" (Verdrag van Raad van Europa, Istanboel 11/5/2011).

De moord op de 29 jarige Kezban Vural was de aanleiding voor de oprichting van Stichting Kezban in 2001. Het huwelijk van Kezban werd gekenmerkt door ernstige mishandelingen. Wat Kezban was overkomen mocht nooit meer gebeuren. Stichting Kezban strijdt tegen relationeel en eer gerelateerd geweld en achterlating.

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Informatie over stichting Kezban	5
2. Project Amsterdam: blijvend bespreekbaar maken van taboe-onderwerpen	6
3. Project Wij Amsterdammers : binding en verbinding	11
4. Project: Verandering van Binnenuit	13
5. Overige projecten en activiteiten	14
6. Financieel verslag	15
Bijlage 1: Doelstelling stichting Kezban	20
Bijlage 2: Stichting gegevens	20

Voorwoord

2018 stond voor stichting Kezban vooral in het teken van voortzetting en uitbreiding van het project 'Het blijvend bespreekbaar maken van taboeonderwerpen' uitgevoerd voor de Gemeente Amsterdam in vier stadsdelen, de opstart van het Amsterdamse project "Dialoog en verbinding" en de officiële start van het landelijk project "Verandering van binnenuit".

In dit jaarverslag wordt hierover gerapporteerd. Evenals in de voorafgaande jaren werd stichting Kezban ook in 2018 op grond van haar expertise, kennis en ervaring veelvuldig gevraagd om een rol te spelen of om aanwezig te zijn bij bijeenkomsten of voorlichting rond huiselijk geweld en/of taboe onderwerpen. De bijdrage van stichting Kezban bestond uit het geven van informatie, het uitvoeren van workshops, het zitting nemen in panels of het meedenken over een effectieve aanpak van de problematiek. Stichting Kezban gaat graag in op deze verzoeken maar is als kleine vrijwilligersorganisatie beperkt in de mogelijkheden. Stichting Kezban gelooft in de kracht van versterking door samenwerking en met opdrachtgevers en partnerorganisaties en investeert veel in potentiële samenwerkingsorganisaties door onder andere een actieve deelname in verschillende netwerken. Dit zijn soms lokale netwerken, zoals op het gebied van Huiselijk Geluk in de Gemeente Amsterdam maar ook landelijk zoals het Samenwerkingsverband van Alliantie voor zelfbeschikking.

Als relatief kleine zelforganisatie is het voor stichting Kezban een hele uitdaging om de eigen organisatie op bestuurlijk en uitvoeringsniveau goed overeind te houden. Bestuurders en vrijwilligers zijn niet gemakkelijk te vinden. Toch is het stichting Kezban ook in 2018 gelukt om als organisatie goed te functioneren, projecten adequaat uit te voeren, nieuwe samenwerkingsverbanden aan te gaan en vrijwilligers te werven. Dat laat niet onverlet dat de stichting nieuwe ambities voor 2019 heeft geformuleerd, ook op het gebied van de eigen organisatie.

In de laatste maand van 2018 werd Nederland opgeschrikt door de moord op de Rotterdamse 16-jarige Humejra door haar ex-vriend. Helaas weer een tragische bevestiging van de noodzaak van het bestaan van organisaties zoals stichting Kezban.

Juni 2019

Bestuur
Stichting Kezban

1. Informatie over stichting Kezban

Wie

Stichting Kezban zet zich in voor het voorkomen en bestrijden van relationeel en eer gerelateerd geweld en achterlating. De focus ligt daarbij op vrouwen en mannen met een niet westerse achtergrond en in de huiselijke sfeer. Relationeel en eer gerelateerd geweld doet zich voor in de vorm van fysiek, psychisch en seksueel geweld. Stichting Kezban vindt dat ieder mens het recht tot zelfbeschikking heeft en wil bijdragen aan een vrijheid van partnerkeuze, het tegengaan van gedwongen huwelijken en het achterlaten van een partner in het land van herkomst. Stichting Kezban heeft dankzij jaren ervaring en expertise een sterke binding met groepen vrouwen en mannen die (potentieel) slachtoffer zijn van geweld en de (gemeentelijke) organisaties die hulp moeten bieden aan de slachtoffers. Stichting Kezban vormt een brug tussen de informele netwerken en formele hulpverlening en is daardoor in staat om op een effectieve wijze een relatief grote doelgroep te bereiken.

Stichting Kezban is een zelforganisatie die nagenoeg volledig op vrijwilligers drijft. Op projectbasis worden op dit moment twee medewerksters betaald voor hun werkzaamheden. Bestuursleden en vrijwilligers, waaronder de dialoogleiders, werken onbezoldigd voor de stichting.

Wat

Stichting Kezban levert haar bijdrage tot zelfbeschikking door het geven van voorlichting, het adviseren van hulpverleners en organisaties, het agenderen van de thema's bij beleidsmakers en de politiek en het op grote schaal organiseren en faciliteren van (dialoog)bijeenkomsten. De ervaring heeft geleerd dat het bespreekbaar maken van geweld vaak de eerste stap is in het doorbreken van geweld. Stichting Kezban is telefonisch bereikbaar voor informatie over de projecten en activiteiten. De ervaring is dat het telefonisch informatienummer eerder gebruikt wordt als hulplijn voor spoedvragen door de doelgroep. Vooral jongeren en mensen met een (niet-westerse) migranten achtergrond die slachtoffer zijn van huiselijk geweld of weten van huiselijk geweld situaties die nergens terecht kunnen met hun vragen en/of tussen wal en schip vallen in de hulpverlening, nemen contact op. Stichting Kezban heeft in veel gevallen een advies- en doorverwijzende functie.

Hoe

Stichting Kezban voert in opdracht van de (lokale) overheid en organisaties projecten en activiteiten uit. Financiering gebeurt op projectbasis van opdrachtgevers of komt van donateurs. Stichting Kezban geeft informatie en advies aan organisaties en onderwijsinstellingen die in de hulpverleningssfeer bezig zijn met onderwerpen als rechtspositie, achterlating, huiselijk –en eer gerelateerd geweld en huwelijksdwang. Deze informatie wordt gegeven aan de hand van workshops of presentaties op conferenties, voorlichtingen, expertmeetings of consultaties. Hierbij werkt stichting Kezban intensief samen met andere organisaties en instellingen, waaronder Landelijke Werkgroep Mudawannah, Veilig Thuis, vrouwen en- niet westerse zelforganisaties, onderwijs –en maatschappelijke instellingen. Stichting Kezban gelooft in de kracht van versterking door samenwerking, kennisdeling en uitwisseling.

De methode die stichting Kezban binnen het 'Amsterdam (bespreekbaar maken van taboeonderwerpen) project' ontwikkeld heeft om via opgeleide dialoogleiders taboeonderwerpen te bespreken

is innovatief en wordt als voorbeeld gezien om vormen van geweld en schending van het zelfbeschikkingsrecht aan de orde te stellen.

2. Amsterdam project “Blijvend bespreekbaar maken van taboeonderwerpen”

Inleiding

In 2018 zette stichting Kezban de uitvoering van het project “Blijvend bespreekbaar maken van taboeonderwerpen” in opdracht van de gemeente Amsterdam voort. Het blijvend bespreekbaar maken van taboe en complexe onderwerpen en realiseren van verandering van binnenuit zoals o.a. huiselijk of eer gerelateerd geweld, man/vrouw verhoudingen, homoseksualiteit, transgender was eerder in het najaar van 2017 gestart en werd uitgevoerd in vier stadsdelen: Noord, Oost, West en Nieuw West. Doel van dit project was om in genoemde stadsdelen een aanpak (verder) te ontwikkelen waardoor het lukt om:

- dialoogleiders te trainen, te binden en in te zetten
- noodzakelijke condities te scheppen, zodat dialoogleiders zelfstandig ingezet kunnen worden.

Om bovenstaande te realiseren is ingezet op vier onderdelen:

- vorming stedelijke pool van dialoogleiders;
- training van nieuwe dialoogleiders;
- inzet van getrainde dialoogleiders;
- ontwikkeling van nieuw aanbod.

Vorming stedelijke pool van dialoogleiders

Om te komen tot een goed werkende en zelfstandig opererende pool van dialoogleiders is het belangrijk om te zorgen voor een grote binding. Zowel onderling als met de instellingen, organisaties en contactpersonen in de verschillende stadsdelen. Om deze binding te versterken zijn uitwisselingsbijeenkomsten georganiseerd. De thema's die naar voren kwamen op de bijeenkomsten zijn verder uitgewerkt tijdens de intervisie en deskundigheidsbevordering sessies.

Al werkend in de praktijk beginnen de dialoogleiders zich steeds vaker te herkennen in het trainingsmateriaal. Hierdoor vindt er vaak een verandering plaats in de wijze waarop zij vervolgens naar zichzelf kijken en bijvoorbeeld leren omgaan met het trekken van grenzen tussen privé ervaringen en meningen en de functie en positie van dialoogleiders. Hiervoor is het inzetten van een goede, op maat gegeven coaching aan de dialoogleiders noodzakelijk.

Vanuit de gehanteerde methode van de Socratische dialoog leren de dialoogleiders hoe ze hun eigen ervaringen en woorden kunnen inzetten. Stichting Kezban wordt regelmatig gevraagd om workshops te geven over de Socratische gespreksmethode en toepassing daarvan bij taboe onderwerpen. Stichting Kezban deelt graag haar expertise en dialoogleiders, die de gespreksmethode goed hanteren en over kunnen brengen, worden ingezet om de methode te verspreiden. Kennis delen en kennisoverdracht zijn belangrijke diensten van Stichting Kezban zodat de aanpak verduurzaamd wordt.

De dialoogleiders krijgen tijdens de deskundigheidsbevordering extra handvatten aangereikt om de gespreksvoering –en leiding beter uit te kunnen voeren. Daarbij wordt ook ingegaan op de actualiteit. Na de moord op de 16-jarige Humeyra in Rotterdam werd alle tijd ingeruimd om met elkaar deze tragische zaak te bespreken. Op de maandelijkse bijeenkomsten voor de dialoogleiders wordt ingegaan op specifieke inhoudelijke vragen of thema's die door de deelnemers zelf worden aangedragen. Om de kennis uit de training op te frissen is ten minste één bijeenkomst gewijd aan de manier waarop gesprekken gevoerd moeten worden met organisaties en hoe grenzen worden gesteld bij het aannemen van opdrachten. In 2018 kon hiermee ervaring opgedaan worden bij de uitvoering van het project in het kader van kindermishandeling, dat werd uitgevoerd door Operatie Periscoop (in opdracht van de gemeente Amsterdam). Dialoogleiders van stichting Kezban lazen in de verhalencabinés de verhalen aan de kinderen voor en verzamelden de adviezen van de kinderen. Ook worden tijdens de maandelijkse bijeenkomsten signalen van de dialoogleiders besproken en wordt er -waar mogelijk – een vervolgactie aan verbonden. Dit gebeurde met het signaal dat veel vrouwen afkomstig uit kleinere migrantengroepen niet naar buurtkamers of Huizen van de Wijk komen maar wel willen praten over taboeonderwerpen in kleine kring, bijvoorbeeld in een huiskamer. Omdat het voeren van gesprekken op huiskamerniveau een aangepaste methode vergt zijn twee bijeenkomsten specifiek hieraan gewijd.

Training nieuwe dialoogleiders, inzet getrainde dialoogleiders

Omdat de behoefte per stadsdeel kon verschillen is er per stadsdeel een werkplan opgesteld en zijn er afspraken gemaakt. Op regelmatige basis was er contact met de preventiemedewerkers van het stadsdeel. Er is altijd gestreefd naar samenwerking met meerdere lokale (op stadsdeelniveau) organisaties en instellingen. Contact met deze lokale organisaties werd altijd vooraf gezocht en had in elk stadsdeel een andere dynamiek. In de praktijk was soms sprake van een bilateraal overleg en soms waren er vele partijen betrokken. In totaal is op deze wijze kennis gemaakt met 200 vertegenwoordigers van formele en informele organisaties en instellingen. Deze kennismaking resulteert veelal in duurzame samenwerking en leidt tot vorming van nieuwe en uitbreiding van bestaande netwerken. In totaal zijn in de vier stadsdelen 35 dialoogleiders getraind. Om deze meer bekendheid te geven is er een zogenaamd smoelenboek gemaakt, waarbij naast een foto, eigenschappen, specialisaties en quotes van de betreffende dialoogleider zijn opgenomen. Dit boek is niet openbaar omdat dit eerst nog moet worden afgestemd met de nieuwe regels rond privacy waarbij aangesloten wordt bij het stedelijk beleid. In totaal zijn nu 10 mannen en 25 vrouwen breed inzetbaar voor het bespreekbaar maken van taboeonderwerpen.

De uitvoering van het project in de vier verschillende stadsdelen:

Stadsdeel Noord

Er zijn totaal 31 dialoogbijeenkomsten gehouden bij verschillende organisaties en instellingen. Gemiddeld waren er 7 bezoekers per bijeenkomst van diverse afkomst. Ook werd een ontbijt georganiseerd voor vrouwen met een Nederlands-Marokkaanse achtergrond. Hier kwamen 45 vrouwen van verschillende leeftijden op af. In totaal zijn er in de rapportageperiode 331 bewoners bereikt. Hierdoor is er een behoefte gecreëerd naar meer informatie, vooral over hulpverlening

Aan de jongerenorganisatie DOCK is deskundigheidsbevordering gegeven. Ook werden drie bijeenkomsten over religie en intimiteit georganiseerd. In de Waterlandpleinbuurt en bij een aantal buurtkamers hebben wij in samenwerking met diverse organisaties in Noord, veel meer dialoogbijeenkomsten kunnen houden dan gepland. Sommige vrouwen hebben behoefte om in hun omgeving

dialogoog te houden. Met die wens is rekening gehouden en zijn dialoogbijeenkomsten in huiskamers georganiseerd waarin dialoogleiders extra zijn getraind om dit uit te voeren.

Stadsdeel Oost

Er zijn totaal 30 dialoogbijeenkomsten gehouden waar gemiddeld 10 vrouwen aanwezig waren. Totaal zijn hierdoor 379 vrouwen bereikt, waarvan met één met een Nederlands- Marokkaanse achtergrond. Sommige vrouwen bezochten meerdere bijeenkomsten. Zij gaven aan hoe belangrijk het praten over taboeonderwerpen is en benadrukten de behoefte aan verdieping. Er zijn vervolgens verdiepingsactiviteiten georganiseerd en gewerkt aan empowerment zodat vrouwen meer openlijk afkeuring en zwakte omzetten in sterkte en kansen.

Op individueel niveau waren veel vragen: vijf vrouwen zijn doorverwezen naar de hulpverlening, één geval werd verder opgepakt door wijkzorg en er werd één geval van ouderenmishandeling gemeld. Dit laatste was aanleiding om op dit thema een aanpak te ontwikkelen. Naar aanleiding hiervan nam de projectleider deel aan een bijeenkomst over ouderenmishandeling in het stadsdeel en gaf hier een inleiding over de aard en omvang van deze vorm van mishandeling gecombineerd met de mishandeling van migranten binnen de diverse migrantengroepen.

Stadsdeel West

In dit stadsdeel zijn in totaal 29 dialoogbijeenkomsten gehouden waarmee in totaal 288 mensen zijn bereikt. Er is contact gelegd met- en medewerking gevraagd aan zowel mannen- als vrouwenorganisaties. Er werden zeven bijeenkomsten georganiseerd met vrouwenorganisaties met een Nederlands-Turkse doelgroep. Gemiddeld namen negen vrouwen per bijeenkomst deel.

Enkele van de bereikte organisaties waren erg gesloten naar de buitenwereld. Gelukkig zag een begeleider de noodzaak van de dialoog over taboeonderwerpen in en kon door de dialoogbijeenkomst de stap worden gemaakt van "her- en erkenning" naar "hoe bepaal ik mijn eigen grenzen" en "hoe bescherm en begeleid ik mijn kinderen". De bespreking van deze laatste vraag leverde input voor een pilot generatie-dialoog met dezelfde groep bewoners en hun omgeving. Er is hierbij gewerkt met een laagdrempelige aanpak: eenvoudig taalgebruik en gebruik maken van creatieve werkvormen. Per bijeenkomst werden totaal 15 vrouwen en jongeren bereikt. De meeste generatie dialogen zijn in Nieuw West gehouden.

Stadsdeel Nieuw West

Er werden 39 bijeenkomsten georganiseerd waarbij totaal 481 mensen werden bereikt. De opkomst was zeer divers, zowel naar afkomst als leeftijd: de jongste deelnemer was 12 en de oudste 76 jaar. Vanuit sommige groepen kwam de vraag naar verdieping. Hiervoor zijn vervolgbijeenkomsten gepland en uitgevoerd en is vooral inhoudelijk ingegaan op de thema's grenzen stellen, afkeuring en kansen inzien bij het maken van eigen keuzes. Er werden zes individuele advies- doorverwijzing gesprekken gevoerd en 38 maal werden signalen doorgegeven aan formele instanties. Tevens zijn handvatten gegeven over geweldloos communiceren. Er zijn ook twee pilot generatie-dialoog bijeenkomsten gehouden. In het voorjaar is een groep dialoogleiders gecertificeerd. Bij de uitreiking waren veel vertegenwoordigers van zowel formele als informele organisaties en instellingen aanwezig. Doordat tijdens deze bijeenkomst vraag en aanbod direct werd gekoppeld en er een warme overdracht kon plaatsvinden, leidde dit tot een flinke groei in de planning van dialoogbijeenkomsten. De generatie dialogen met de mannen is gestart bij Daadkracht.

Dialoogleiders pool

Regelmatig komt de vraag terug of de huidige grootte van de gespreksleiderspool juist is. 2018 werd afgesloten met een aantal van 35 gespreksleiders, waarvan een deel actief is en een (kleiner) deel minder actief of passief. Er is geen sprake van uitval, maar door verschillende oorzaken kunnen sommige dialoogleiders soms minder tijd besteden dan wenselijk is. Tijdens de training komt onder andere aan bod hoe kandidaten zelf omgaan met hun eigen situatie en mogelijk belemmerende factoren daarin op hun eigen functioneren en/of maatschappelijke activiteit. Sommige gespreksleiders zijn als ZZP'er begonnen en een enkele heeft een eigen stichting opgezet. Desondanks geven deze personen aan betrokken te willen blijven bij de pool en bezoeken zij ook regelmatig de maandelijkse bijeenkomsten.

Een ander minder actief deel van de pool zijn de dialoogleiders die nog niet voldoende zelfvertrouwen en (zelf-)kennis hebben opgebouwd om volledig zelfstandig te kunnen functioneren. Door de methode van "training on the job" kan deze groep steeds meer zelfstandig en deskundig worden. Nadeel van deze aanpak is dat het erg arbeidsintensief is en constant nodig is. Daar komt bij dat niet elke getrainde gespreksleider over voldoende capaciteiten beschikt om ook volledig zelfstandig te worden. Uitgaande van het huidige aantal 35 en de ontwikkeling die heeft plaatsgevonden van een stadsdeelgerichte houding naar een meer stad brede insteek, is een grootte van 35-40 ideaal. Motivatie voor dit aantal is dat het nooit mogelijk is om iedereen even betrokken en actief te houden, zeker gezien de eerder genoemde motiverende werking die van de training uitgaat. Ook in de eigen privésituatie kunnen redenen zijn die zorgen voor een korte of langere periode van niet/minder actief zijn. Globaal kan worden gesteld dat een percentage van 75% gemiddeld actief is. De huidige 23 gespreksleiders zijn niet gelijk verdeeld over de stadsdelen. Ook de etnische/culturele achtergrond is helaas wat minder divers. Tot nu toe zijn vrouwen als gespreksleiders ver in de meerderheid. Door de vele gesprekken die door de projectleider zijn gevoerd met stedelijke en landelijke instellingen en organisaties die met mannen werken, is gebleken dat veel mannenorganisaties belangstelling hebben voor de aanpak en thema's en daar graag mee aan de slag willen. Dit is een mooie kans om meer balans te brengen in de verhouding man -vrouw. Er zijn een paar stads brede bijeenkomsten georganiseerd die erg goed aanslaan vanwege de brede uitwisseling van ervaringen. Met als gevolg dat er steeds meer stedelijke bijeenkomsten georganiseerd worden. Dit bespaart tijd omdat hetzelfde thema nu niet meerdere malen besproken moet worden.

Ter verbreding van de inzet wordt nu ook gewerkt aan een netwerk van sleutelfiguren. Zij kunnen worden ingezet bij bijeenkomsten maar geven ook informatie en feedback aan de projectleider, wat noodzakelijk is voor een goed functioneren. Dit alles overziend kan er op termijn worden gewerkt aan een differentiatie van gespreksleiders: personen die sterk zijn en beschikken over een stevige voorkennis/ opleiding/ ervaring kunnen tevens worden ingezet als "hulptrainers/coaches". Het is gebleken dat de training en het actief zijn als gespreksleider ook invloed heeft op het leven en werken van de betrokken personen. Bijna altijd is er sprake van een verhoging van het zelfvertrouwen en een hogere eigenwaarde. Om deze ontwikkeling extra te faciliteren is het raadzaam om met iedereen een Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP) op te stellen. Uiteraard moet het trainings- en coaching programma op alle hier voor beschreven zaken worden aangepast.

De huidige organisatiestructuur is voor het grootste deel al werkend ontstaan. Was aanvankelijk het plan om nieuwe gespreksleiders groepsgewijs te trainen, de praktijk heeft aangegeven dat een coa-

chende "training on the job" meer effectief is. Nadeel van deze aanpak is dat het erg arbeids-, dus tijdsintensief, is.

Na bijna een jaar ervaring in Amsterdam is duidelijk geworden dat het binden van gespreksleiders erg belangrijk is. Alleen coaching en (aanvullende) training zijn niet voldoende om alle gespreksleiders actief en gemotiveerd te houden. Eén van de manieren om mensen te binden en activeren/motiveren is het koppelen van de maandelijkse themabijeenkomsten aan een ontspannende activiteit en/of locatie, zoals een uitstapje naar het strand, een (bos-) wandeling of een high tea op een leuke locatie.

Ontwikkeling van nieuw aanbod

In de vier stadsdelen zijn (4) werksessies georganiseerd waar de behoefte is gepeild en informatie is verzameld. Op grond van de uitkomsten hiervan is een werkopdracht geformuleerd en het thema onder de aandacht gebracht van organisaties en sleutelfiguren en is advies gevraagd over de wijze om dit aan te pakken. Op basis van de verzamelde informatie en adviezen zijn vijf generatie dialoogbijeenkomsten georganiseerd, waar gemiddeld per bijeenkomst 10 volwassenen en vier adolescenten aan deelnemen. Deze bijeenkomsten waren pilotbijeenkomsten om verdere werving te doen voor deze generatie dialoogbijeenkomsten en om een speciale module voor dit thema te ontwikkelen. In totaal zijn 20 generatie dialoogbijeenkomsten georganiseerd die goed ontvangen werden door moeders en dochters. Opvallend hierbij was dat de interactie sneller plaatsvindt en er openlijke gesprekken gevoerd worden tussen moeders en dochters over seksualiteit en partnerkeuze.

Stichting Kezban zal zich de komende tijd inzetten voor een verdere diversificatie van de pool van dialoogleiders. Er komen veel vragen over verdere opleiding en toekomstperspectieven van de huidige en potentiële dialoogleiders. In samenwerking met het veld wordt nagedacht over een mogelijk arbeidsmarktgericht scholingstraject.

Resultaten 2018

- Er zijn 15 vrijwillige dialoogleiders geworven. 10 mannen en 25 vrouwen zijn getraind en ingezet voor de organisatie en begeleiding van de dialoogbijeenkomsten
- Naast de basisafspraken voor 100 bijeenkomsten is aanvullend gevraagd om 20 extra bijeenkomsten. Uiteindelijk zijn er 29 extra bijeenkomsten (tot februari 2019) uitgevoerd. Dat maakt een totaal van 129 bijeenkomsten

De dialoogbijeenkomsten gingen over huiselijk en eer gerelateerd geweld, seksueel geweld, seksuele diversiteit en achterliggende oorzaken en gevolgen van geweld. Deze bijeenkomsten zijn georganiseerd en uitgevoerd door de dialoogleiders met ondersteuning en/of begeleiding van Stichting Kezban. Er waren 10 bijeenkomsten voor vrouwen, 10 voor mannen en 2 voor een gemengde groep. Per bijeenkomst nemen gemiddeld 15 mensen deel. Het directe bereik komt hiermee op ca. 300 mensen. Het indirecte bereik van de doelgroep die via werving, voorlichting en via contactgroepen wordt bereikt, is veel groter (familie, directe omgeving, gemeenschap, kortom olievlekwerking).

- In totaal waren er 1479 deelnemers aan de dialoogbijeenkomsten
- In een start- en slotbijeenkomst is gewerkt aan draagvlak, betrokkenheid, uitwisseling en blijvende verbindingen om de taboeonderwerpen bespreekbaar te maken. Voor de bijeenkomsten wordt breed geworven onder de organisaties en sleutelfiguren
- In totaal zijn 20 sleutelfiguren bereikt die inzetbaar zijn

- Er zijn totaal 5 intervisie- en 6 deskundigheidsbevordering bijeenkomsten georganiseerd. Er zijn daarnaast overdracht bijeenkomsten gehouden waarin tools en handvatten zijn aange-reikt aan de dialoogleiders om zelfstandig het onderwerp huiselijk en eer gerelateerd ge-weld blijvend bespreekbaar te maken en om deze inzet te verduurzamen
- Het aanbod voor de huidige basistraining is geoptimaliseerd en aangevuld met het verster-ken van organisatievaardigheden van de dialoogleiders zodat ze zelfstandig voorlichtingen kunnen organiseren en contacten kunnen leggen met organisaties.
  - a. Het organiseren en begeleiden van intervisie bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten wor-den aan de hand van de door de dialoogleiders aangedragen vraagstukken ingericht.
  - b. De projectleider heeft contacten onderhouden op individueel niveau en vormt als het ware de 'helpdesk' voor vragen van de voorlichters.
  - c. Er is een intensief coaching traject ingezet voor het signaleren en verwijzen.
  - d. Actuele nationale en internationale ontwikkelingen worden gevolgd en hebben geleid tot het aanpassen en actualiseren van het materiaal.
- Er zijn 4 uitwisseling bijeenkomsten georganiseerd tussen de dialoogleiders. Er zijn 5 intervi-sie bijeenkomsten en 6 deskundigheidsbevordering bijeenkomsten georganiseerd waarbij de thema's steeds vanuit de inbreng van dialoogleiders is bepaald
- Er is geïnvesteerd in een duurzame relatieopbouw met de mannen organisaties door middel van deelname aan de team overleggen en het bieden van workshops over de socratische dialoogmethode. In totaal zijn er 6 workshops gegeven voor de organisaties en instellingen over de socratische dialoogmethode. Aan de orde kwamen het voorkómen van oorzaken van geweld en ervaringen over geweld in ongelijke relaties. Daarnaast is samenwerking ge-zocht en zijn diensten aangeboden.

3. Project "Wij allemaal Amsterdammers" in Noord: binding en verbinding

Inleiding

Vanwege de expertise van Stichting Kezban op het gebied van werving, training en coaching van dialoogleiders en het organiseren van dialoogbijeenkomsten (over taboeonderwerpen) is stichting Kezban in 2018 gevraagd door de stadsdelen Noord en Oost om dit aanvullend ook te doen rond het thema polarisatie en binding. De voorbereiding werd gedaan met de preventiemedewerkers van genoemde stadsdelen. Uiteindelijk is het project verder niet uitgevoerd in Oost. In Noord is het pro-ject uitgevoerd in de wijken de Banne, Vogelbuurt, Waterlandpleinbuurt en Buikslotermeer vanaf september 2018. Doel van het project was om te werken aan verbinding tussen bewoners. Eerder opgeleide dialoogleiders worden binnen buurtinitiatieven ingezet om via de socratische gespreks-methode dialogen te organiseren

Polarisatie en binding

Aanleiding van deze opdracht van de stadsdelen was de toename van (zorgelijke) spanningen tussen verschillende bevolkingsgroepen in de verschillende stadswijken. Uitingen en uitspraken over bij-voorbeeld (niet-westerse) immigranten, normen & waarden, religie, positie van vrouwen en homo's zorgen voor wrijvingen tussen verschillende groepen. In zijn uiterste vorm leidt dit tot polarisatie waarbij de verscherping van tegenstellingen tussen groepen in de samenleving kan resulteren in een (ongewenste) toename van afscheiding en segregatie. Gebrek aan contact en onwetendheid over

elkaar versterkt vooroordelen waardoor incidenten structureel worden en daders en slachtoffers regelmatig van rol wisselen. Om deze negatieve en gevaarlijke ontwikkeling tegen te gaan is een aanpak ontwikkeld ter bevordering van meer onderlinge binding in de wijk en verbinding tussen de verschillende geledingen in de samenleving.

Vanuit de ervaring met het bespreekbaar maken van taboeonderwerpen binnen diverse bevolkingsgroepen probeert Stichting Kezban te werken aan een mentaliteitsverandering van binnenuit. Via een Socratische dialoog-methode worden potentieel schadelijke gewoonten bespreekbaar gemaakt zodat ruimte ontstaat voor nieuw gedrag, empowerment en verbinding. De methode die stichting Kezban ontwikkeld heeft en gebruikt, is inmiddels beschreven. Het landelijk kennisinstituut Movisie heeft de methode onderzocht, erkend en landelijk beschikbaar gesteld en in haar databank opgenomen als erkende interventie (zie databank Movisie sociale interventies "Als ik haar was").

Bij het in Noord uitgevoerde project waren de volgende speerpunten van kracht:

1. Coaching en begeleiding van dialoogleiders. Inhoud en methode afstemmen op de behoefte van diverse doelgroepen en hun directe omgeving.
2. Het betrekken van belangrijke stakeholders en sleutelfiguren.
3. Het bijdragen en creëren van een breed netwerk en draagvlak voor dialoog en verdere activiteiten in het kader van binding en verbinding.
4. Het signaleren van ontwikkelingen en behoeften van dialoogleiders en deze daarin ondersteunen.

Om de beschreven speerpunten uit te kunnen voeren zijn de al opgeleide dialoogleiders zowel in groepsverband als op individueel niveau begeleid. De nieuwe opdracht werd door de dialoogleiders met enthousiasme ontvangen en uitgevoerd. Er werd wel meer individuele coaching ingezet dan in andere trajecten van stichting Kezban. Het traject werd gestart met de theatervoorstelling 'Melk en dadels'. In opdracht van de preventiemedewerkster van huiselijk geweld en kindermishandeling leverde stichting Kezban een bijdrage door de inzet van dialoogleiders om de (taboe-) thema's in de voorstelling verder in de wijken bespreekbaar te maken. Na de voorstelling werden organisaties, instellingen en sleutelfiguren in stadsdeel Noord gevraagd de thema's die in de voorstelling bespreekbaar gemaakt zijn, verder in hun gebied te bespreken.

De medewerkster van st. Kezban heeft via mail en telefonisch 52 sleutelfiguren/ stakeholders benaderd om gezamenlijk te gaan werken voor binding en verbinding in het project 'Wij Allemaal Amsterdammers'. Naast sleutelfiguren zijn ook instellingen zoals Doras (maatschappelijk werk en dienstverlening), Dock (Jongerenwerk) en de Elance academie (coaching academie voor meiden en jonge vrouwen) benaderd om gezamenlijke activiteiten op te zetten in het kader van binding en verbinding in de wijk.

4. Project 'Verandering van binnenuit'

In opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen wordt het meerjarig landelijk project "Verandering van binnenuit" door het Consortium Zelfbeschikking (vertegenwoordiging van migranten- en vluchtelingenorganisaties) in samenwerking met Movisie en Doetank uitgevoerd. Een van de belangrijkste activiteiten van de alliantie is om in totaal 700 bijeenkomsten te organiseren binnen vluchtelingen –en migrantengemeenschappen om te zorgen voor een verschuiving van de sociale normen. Dit met als doel het vergroten van de acceptatie van gendergelijkheid en van seksuele diversiteit, het bespreekbaar maken van taboeonderwerpen en de sociale veiligheid van vrouwen en LHBT te verbeteren. Stichting Kezban is één van de uitvoeringspartners binnen het Consortium en wordt ingezet om de discussie binnen verschillende migranten –en vluchtelingengroepen op gang te brengen en op deze manier een duurzame mentaliteits –en cultuurverandering tot stand te brengen. De taken van stichting Kezban bij het project zijn het organiseren en coördineren van 100 bijeenkomsten, het onderhouden van netwerken, het leggen van nieuwe contacten, het trainen van dialoogleiders en het geven van intervisie, training on the job, en coaching en het bieden van algemene ondersteuning en begeleiding. Ter ondersteuning en voorbereiding van de 700 bijeenkomsten is er in 2018 in samenwerking met de partners een toolbox ontwikkeld. De tips en informatie in de toolbox zijn gebaseerd op vele wetenschappelijke studies over de thema's en in het bijzonder hoe gendergelijkheid en LHBTI- acceptatie bevorderd wordt. Met deze toolbox kunnen migranten –en vluchtelingenorganisaties hun bestaande methodieken optimaliseren en onderhouden. Training van sociale – en zorgprofessionals en het geven van advies en ondersteuning vonden ook in de voorbereidende fase in 2018 plaats.

Voor deze opdracht zijn de volgende afspraken in 2018 van kracht geweest:

- In totaal worden 10 dialoogleiders geworven en getraind. Deze leiders verzorgen bijeenkomsten
- In totaal worden in de periode 2018-2020 op verschillende locaties een aanbod van 33 groepen van drie bijeenkomsten per locatie georganiseerd. Dit maakt in totaal 99 bijeenkomsten
- Het werkgebied van het aanbod is vooral gericht op de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant.
- Bij de organisatie van de bijeenkomsten wordt zoveel mogelijk aangesloten en samengewerkt met lokale (zelf)organisaties.

Bijeenkomsten

Vanaf oktober 2018 is, na training van 10 taaltrainers om bij verschillen gemeenschappen taboes bespreekbaar maken, vanuit Stichting Kezban gestart met het organiseren van bijeenkomsten. In totaal zijn tot nu toe 400 personen met verschillende culturele achtergronden (Somalisch, Afghaans, Hindoestaans-Surinaams, Syrisch, Eritrees, Iraans, Marokkaans, Irakees, Soedanees en Turks) bereikt. Er zijn 3 groepen uit Rotterdam bereikt. 2 groepen uit Amsterdam, 2 groepen uit Eindhoven en 1 groep uit Zandstad. In totaal zijn 24 bijeenkomsten georganiseerd. De bijeenkomsten vonden in oktober, november, december 2018 plaats. De deelnemers waren in de leeftijd van 24 en 64 jaar oud. Het vertrekpunt bij het bespreekbaar maken van taboes is het mensenrecht, vrouwenrecht en zelfbeschikking. De thema's die het meest besproken werden:

- Partnerkeuze (met wie zien we onze kinderen graag oud worden?)
- Geweld binnen de relatie (gebeurt het en hoe gaan we er mee om?)
- Huwelijk en vrije keuze (wat als het niet goed gaat?)
- Gender en seksuele diversiteit (mag ik zijn wie ik ben?)
- Genitale verminking.

Resultaten

- Op 15 locaties zijn telkens 3 bijeenkomsten georganiseerd met een totaal van 15 bijeenkomsten.
- In totaal namen 540 deelnemers hier aan deel, waarvan de meerderheid vrouw was
- De meeste bijeenkomsten vonden plaats in Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven. Daarnaast was er inzet in Zaandam en Schiedam
- Tijdens de bijeenkomsten stonden vooral de thema's gender –en LHBTI-gelijkheid centraal.

5. Overige projecten en activiteiten in 2018

Project seksualiteit en traditie

Kezban maakt sinds twee jaar, samen met diverse organisaties, deel uit van het Platform 'Seksualiteit en traditie'. De overige organisaties die samen het Platform vormen zijn de website Hagar-Sarah (www.hagar-sarah.nl), dialoog joodse, christelijke en moslimvrouwen, stichting VPSG (ondersteuning en advies bij vragen rond seksueel geweld, godsdienst en zingeving) en de Oecumenische Vrouwen Synode. Dit Platform heeft ten doel het organiseren van een seminar voor en door vrouwen. Het thema van de seminar is seksualiteit van vrouwen in joodse, christelijke, islamitische en humanistische tradities. Gezien de complexiteit van het onderwerp en het belang voor de verbinding van diverse groepen binnen onze maatschappij, hebben de deelnemers van het Platform maandelijks intensief vergaderd. Daarnaast hebben de deelnemers zich verdiept binnen andere culturen met als doel het bespreekbaar maken van het thema seksualiteit en het cultuur sensitief maken van het aanbod. Door middel van lezingen en workshops is gekeken hoe met seksualiteit en intimiteit wordt omgegaan in de verschillende tradities. Vanuit diverse achtergronden en religies leren de deelnemende organisaties bij het seminar elkaar beter kennen en gaan zij op zoek naar verbinding met elkaar.

Netwerkbijeenkomsten

Netwerkbijeenkomsten zijn een grote hulp in de totstandkoming van duurzame en stabiele netwerken. Stichting Kezban heeft een (leidende of samenwerkende) rol gehad in de volgende bijeenkomsten:

- Workshop samen met dialoogleiders over de socratische dialoogmethode en het bespreekbaar maken van taboeonderwerpen.
- Workshop en lezing bij Post Oost voor afdelingshoofden en diverse wijkzorg medewerkers over het project en de aanpak. Op basis hiervan is de opdracht om mee te werken aan een uitwisselingsevent in de wijk verlengd.

- Samen met welzijnsorganisaties gewerkt aan "samen kijken verbindt". Vanuit Wijkzorg Amsterdam Oost waren er 70 deelnemers. Op een prettige manier zijn hier contacten mee gelegd en lijnen uitgezet. Hier is een workshop gegeven samen met de dialoogleider uit Oost, wat heeft geleid tot de planning van een aantal dialoogbijeenkomsten.
- Deelgenomen aan kerngroep vergaderingen Preventie van de gemeente Amsterdam.
- Actief betrokken in drie werkgroepen van de Kerngroep, werkgroep meldcode, werkgroep deskundigheidsbevordering en werkgroep vrijwilligersbeleid.
- Deelname en actieve rol bij een Masterclass van de Vrije Universiteit Amsterdam over migratie, huwelijk en zelfbeschikking.
- Deelname aan een expertmeeting van de VNG en het meldpunt Huwelijksdwang en Achterlating (Den Haag).
- Deelname aan netwerkbijeenkomst presentatie van het eindrapport Huwelijk gevangenschap van de Universiteit van Maastricht.
- Deelname aan expertmeeting van ministerie van OCW en Emancipator over het thema 'bestrijden huiselijk geweld is ook een mannenzaak'. De resultaten hiervan zijn verwerkt in een deltaplan.
- Inleiding en workshop gegeven over huiselijk geweld, kindermishandeling en huwelijksdwang aan het Alevitisch Cultureel Centrum 'Het Gooi' te Huizen.

6. De financiën van Stichting Kezban

Financieel

Stichting Kezban heeft in 2018 diverse projecten uitgevoerd zoals Project Amsterdam "blijvend bespreekbaar maken van taboeonderwerpen" en Wij Amsterdammers: "binding en verbinding" en een start gemaakt met OCW. Het resultaat van deze projecten wordt dan ook in boekjaar 2018 tot en met 2020 verantwoord.

Het resultaat van Stichting Kezban bedroeg in 2018 € 30.416. De "buffer" is in stand gebleven om ingeval van ontbrekende of sterk teruglopende inkomsten, de werkzaamheden van de stichting één jaar financieel te kunnen overbruggen. Daar komt bij dat overheden en andere subsidiegevers financiële zekerheid willen of een uit te voeren project ook kan worden uitgevoerd als de voorziene kosten worden overschreden. Tussentijdse verhoging van subsidies vindt men niet meer acceptabel. Een toereikende buffer blijft dus nodig.

Het stichtingsvermogen is van € 65.397 met winst toegenomen tot € 95.813.

Stichting Kezban ontving in 2018 vanuit verschillende opdrachtgevers enkele subsidies en/of projectvergoeding.

Donateurs

Wij prijzen ons gelukkig met onze trouwe donateurs, helaas zijn dat er steeds minder geworden. We blijven op zoek naar nieuwe donateurs. Aan donaties en giften hebben wij in 2018 een bedrag van € 400 ontvangen.

Vooruitzichten

Wij verwachten in heel 2019 een positief financieel resultaat te behalen. De verdere toekomst blijft nog wel een punt van zorg. Het kabinetsbeleid is gericht op het verstrekken van opdrachten aan samenwerkingsverbanden en aan grotere spelers in de "markt". Verdere bezuinigingen worden niet uitgesloten. Financiering vanuit de rijksoverheid voor organisaties als stichting Kezban zal hierdoor afnemen.

Keurmerken

Keurmerken voor goede doelen zijn uitstekend om via screening donateurs inzicht te geven in het financiële reilen en zeilen, in de financiële transparantie. Stichting Kezban wil volledig transparant zijn naar haar donateurs en naar haar overige geldverstrekkers. Toch vragen wij geen keurmerk aan. Dat komt omdat een solide keurmerk aanvragen veel geld kost. Dat geld willen en kunnen wij daarvoor niet opbrengen. Op inhoudelijke gronden zouden wij overigens zeer waarschijnlijk wel een keurmerk kunnen krijgen: Stichting Kezban heeft te weinig eigen middelen om te beleggen, daarom zijn er geen risicovolle beleggingen. Wel wordt door zorgvuldig beheer rente verkregen op spaarrekeningen. Al is die rente opbrengst door de lage marktrente wel sterk teruggelopen. De bestuursleden ontvangen geen structurele bestuursvergoeding, maar wel een vergoeding voor de gemaakte onkosten. Ook wordt gewerkt volgens beleidsplannen en begrotingen. Wij hopen dat onze donateurs begrip voor het ontbreken van een keurmerk hebben.

ANBI

Stichting Kezban is per 1 januari 2008 door de Belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat betekent dat donaties en giften voor de schenker fiscaal aftrekbaar zijn.

Om het vertrouwen in goede doelen te bevorderen heeft de belastingdienst extra voorwaarden aan ANBI's gesteld. Met ingang van 2014 zijn alle ANBI's verplicht diverse gegevens op de internetsite te plaatsen. Stichting Kezban voldoet daaraan.

Financieel Jaarverslag 2018

Op de volgende pagina's staat een opstelling van de balans per 31 december 2018 en de Staat van Baten en Lasten over 2018.

Op 22 juni 2019 is het financieel jaarverslag 2018 goedgekeurd door het bestuur van Stichting Kezban. Een volledig exemplaar van de jaarrekening ligt ter inzage bij het bestuur van Stichting Kezban. Op verzoek kan een exemplaar van de jaarrekening worden toegestuurd.

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

31 december 2018

31 december 2017

Activa

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

Overige vorderingen	€ 2.241	€ 3.400
Overlopende activa	0	81
	<hr/>	<hr/>
	€ 0	€ 3.481
Liquide middelen	153.486	74.516
	<hr/>	<hr/>
	€ 155.727	€ 77.997
	=====	=====

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

31 december 2018

31 december 2017

Passiva**EIGEN VERMOGEN**

Stichtingsvermogen	€ 95.813	€ 65.397
--------------------	----------	----------

KORTLOPENDE SCHULDEN

Overige schulden (toekomstige projectkosten)

€ 48.389	€ 10.000
----------	----------

Overlopende passiva	11.525	2.600
---------------------	--------	-------

_____	_____
€ 59.914	€ 12.600

_____	_____
€ 155.727	€ 77.997

=====

=====

WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2018

	2018	2017
Opbrengsten	€ 114.600	€ 28.416
Kantoorkosten	€ 1.389	€ 194
Kosten projectleider OCW	7.759	0
Algemene kosten	10.538	4.298
Personeelskosten	60.668	7.460
Vrijwilligersvergoeding	3.888	0
	-----	-----
	€ 84.242	€ 11.952
	-----	-----
Bedrijfsresultaat	€ 30.358	€ 16.464
Financiële baten en lasten		
(rente en kosten)	-58	74
	-----	-----
Resultaat	€ 30.416	€ 16.390
	=====	=====

Bijlage 1 Doelstelling stichting Kezban

Oprichting

Stichting Kezban is opgericht op 10 januari 2001 na de dood van Kezban Vural die voor de ogen van haar kinderen door haar ex-man werd doodgeschoten. Een aantal vrouwen nam actie tot de oprichting onder het motto: **“DIT NOOIT MEER”**

Formele doelstelling

Het doel van stichting Kezban staat in artikel 2 van de statuten als volgt beschreven:

1. De stichting heeft als doel:

Het voorkomen en bestrijden van relationeel geweld in huiselijk kring in zijn algemeenheid en specifiek onder de allochtone bevolking, zowel in Nederland als daarbuiten.

2. Zij tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- ondersteuning en begeleiding van slachtoffers
- in kaart brengen van bestaande instellingen, in verband met doorverwijzing
- training van consulenten die potentiële slachtoffers kunnen benaderen
- advisering
- het ontwikkelen van netwerken
- voorlichting door publicaties, video en film
- verzamelen van gegevens en cijfermateriaal
- versterken van kennis en het zelfbewustzijn van allochtone vrouwen, en
- samenwerking met bestaande instellingen op dit gebied.

3. De stichting heeft geen winstoogmerk.

Bijlage 2 Organisatiegegevens

Stichting Kezban

P/a Hofmark 130

1355 HK Almere

Info@stichtingkezban.nl

www.stichtingkezban.nl (de website wordt momenteel vernieuwd)

06-12507996

Bankrekeningnr. NL37INGB0006215405

KvK dossiernr. 34150064

ANBI sinds 2008

In 2018 bestond het bestuur van stichting Kezban uit:

Mw. K. Idamir, voorzitter

Mw. O. Eser, secretaris

Mw. B. Celikay, penningmeester

In 2019 is de bestuurssamenstelling van Stichting Kezban veranderd.

Bestuur:

Mw. C. Katu-Bin-Mara, voorzitter

Mw. L. de Groot, penningmeester

Mw. M. Bosker, algemeen bestuurslid

Mw. I. Viskil, algemeen bestuurslid.